

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 235)

z dnia 3 października 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 235)

3 października 2018 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Lecha Kołakowskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (15 i 16 października 2018 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2018) 392),

II. w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1370/2013 określające środki dotyczące ustalania niektórych dopłat i refundacji związanych ze wspólną organizacją rynków produktów rolnych w odniesieniu do obowiązującego ograniczenia ilościowego na zakup odtłuszczonego mleka w proszku (COM(2018) 533 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej;

III. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Ścisła współpraca w zakresie przeciwdziałania chorobom zwalczanym drogą szczepień (COM(2018) 245 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Droga do zautomatyzowanej mobilności. Strategia UE na rzecz mobilności w przyszłości (COM(2018) 283 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

V. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europa w ruchu”. Zrównoważona mobilność dla Europy: bezpieczna, połączona i ekologiczna (COM(2018) 293 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu.

W posiedzeniu udział wzięli: **Tadeusz Romańczuk** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Marek Chodkiewicz** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Jarosław Pinkas** główny inspektor sanitarny wraz

ze współpracownikami, **Marta Rabczyńska-Kapcińska** zastępca dyrektora Departamentu Rybołówstwa Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, **Karolina Jagielska** starszy specjalista w Ministerstwie Środowiska.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Maciejczak** i **Agata Jackie-wicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Tomasz Jaroszyński** i **Marek Jaśkowski** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Jacek Krzak** i **Dorota Ogryczak** – specjaliści ds. systemu gospodarczego z BAS, **Grzegorz Ciura** – specjalista ds. społecznych z BAS.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, ministrów i towarzyszące im osoby. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do pkt I, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniach 15 i 16 października 2018 r. w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Tadeusza Romańczuka, sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska rządu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Tadeusz Romańczuk:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, wstępna lista punktów do przyjęcia bez dyskusji podczas posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 15 października 2018 r. nie zawiera dokumentów o charakterze legislacyjnym, natomiast wstępna agenda posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 15 października 2018 r. przewiduje przeprowadzenie dyskusji na temat jednego dokumentu legislacyjnego, to jest projektu rozporządzenia w sprawie planów strategicznych, będącego częścią reformy pakietu dotyczącego wspólnej polityki rolnej po 2020 r. Dyskusja będzie miała charakter podsumowujący dotychczasowe prace nad projektem rozporządzenia na poziomie Rady. Prace te miały przede wszystkim charakter analizy technicznej projektu na forum odpowiedniej grupy roboczej. Dyskusja Rady ukierunkowana będzie przez pytania prezydencji, które nie są jeszcze znane. Wypowiedź przedstawiciela Polski będzie zgodna ze stanowiskiem rządu RP dotyczącym pakietu trzech propozycji prawnych Komisji Europejskiej, obejmujących między innymi projekt zwany w skrócie rozporządzeniem w sprawie planów strategicznych.

Każde państwo członkowskie będzie przygotowywać kompleksowy plan wsparcia, w którym zaprogramowane będzie wdrożenie instrumentów dla dwóch filarów wspólnej polityki rolnej. Temat projektów rozporządzeń reformujących wspólną politykę rolną...

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Przepraszam, panie ministrze. Wysoka Komisjo, bardzo proszę o zachowanie ciszy. Przemawia minister rządu. Bardzo proszę o ciszę.

Sekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Romańczuk:

Temat projektów rozporządzeń reformujących wspólną politykę rolną po 2020 r. jest w ostatnich miesiącach stałym punktem agendy posiedzeń Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa oraz na posiedzeniach Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa. Oczywiście priorytetowa dla Polski jest sprawa wyrównania płatności bezpośrednich. Istnieje potrzeba pełnego wyrównania płatności bezpośrednich, funkcjonujące w ramach jednolitego rynku rolnego UE podmioty muszą bowiem spełniać te same i coraz wyższe unijne standardy produkcji. Innym ważnym zastrzeżeniem jest brak równowagi pomiędzy ambicjami większego zaangażowania wspólnej polityki rolnej na rzecz środowiska i klimatu a propozycjami finansowania tejże polityki.

Nasz rząd z otwartością podchodzi do proponowanego przez Komisję Europejską nowego systemu wdrażania wspólnej polityki rolnej, opartego na planach strategicznych. Powinien on pozwolić lepiej wykorzystać instrumenty i dopasować interwencję

do warunków i potrzeb każdego kraju. Z uwagi na rozwiązania i konieczność budowy systemów wdrożeniowych proponuje okres przejściowy, by płynnie przejść w nowy system zarządzania wspólną polityką rolną.

Negatywnie oceniany jest jednak przez rząd RP mechanizm rozliczeń oparty na wyznaczaniu rocznych celów pośrednich i powiązaniu refundacji unijnej z realizacją tych celów. Rozwiązanie to nie będzie wpływać na osiągnięcie lepszych efektów z punktu widzenia osiąganych celów wspólnej polityki rolnej, a w praktyce może natomiast spowodować wzrost obciążeń administracyjnych i zwiększone ryzyko finansowe dla państwa członkowskiego i rolników. Konieczne jest wsparcie państw członkowskich ze strony Komisji w procesie przygotowania planów strategicznych. Należy także doprecyzować zapisy, które zapewniają realną kontrolę nad wdrożeniem wspólnej polityki rolnej w sposób, który nie zakłóci równych warunków konkurencji w UE.

Podsumowując, Polska popiera przedłożoną propozycję legislacyjną, wskazując jednak krytyczne stanowisko wobec wielu elementów dotyczących przyszłej polityki rolnej, w tym poziomu jej finansowania. Należy jednak pamiętać, że propozycje Komisji Europejskiej są tylko punktem wyjściowym negocjacji i możliwa jest ich zmiana w ramach dyskusji przy współpracy z innymi państwami członkowskimi. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Bardzo proszę, pan minister Krzysztof Jurgiel.

Poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ponieważ ten dokument został przedstawiony już w czerwcu i tam są szczegółowe zapisy, więc rozumiem, że na razie rząd nie składa w tym momencie propozycji do konkretnych zapisów. Mnie interesuje, czy w takiej wersji, jak jest w rozporządzeniu, rząd popiera krajowy plan strategiczny, czy ma do tego jakieś uzupełnienia? Bo wiem, że zasady prowadzenia polityki rozwoju w Polsce przewidują szereg dokumentów. Jakie miejsce ma krajowy plan strategiczny w dokumentach programowych rządu i czy to będzie skoordynowane ze strategią odpowiedzialnego rozwoju i strategiami sektorowymi? To jest jedno.

Druga sprawa, bo w tym materiale, który otrzymaliśmy, jest stwierdzenie, że dyskusja Rady ukierunkowana będzie przez pytania prezydencji, które nie były jeszcze znane w momencie przygotowania niniejszej informacji, czyli w zasadzie czy są już te pytania, czy możemy je poznać? Bo rozumiem, że pytania Komisja przesyła i cała dyskusja ma właśnie dotyczyć odpowiedzi na te pytania. A państwo tu stwierdzacie, że nie znacie tych pytań. Komisja powinna dostać propozycje odpowiedzi na te pytania. Panie przewodniczący, myślę, że powinniśmy się zapoznać z odpowiedziami na te pytania.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo proszę, czy pan minister chce się ustosunkować?

Sekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Romańczuk:

Panie ministrze, panie pośle Jurgiel, pan na pewno też ma duże doświadczenie, jeżeli chodzi o pracę w Komisji Europejskiej. Pytanie dotyczy tych pytań. Nie ma ich, w związku z tym trudno też o odpowiedź. Pewnie pojawią się w ostatniej chwili i będziemy próbowali na nie odpowiadać. Chyba tak mogą tylko odpowiedzieć.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos?

Poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Ja postawię wniosek, bo sens jest taki, że Komisja zadaje pytania, na które rząd będzie odpowiadał, i my powinniśmy wyrazić opinię do tych pytań, a nie do stanowiska, które było przyjęte jakiś czas temu w sprawie tych trzech dokumentów legislacyjnych. Tak że to jest wniosek formalny, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo proszę, strona rządowa jeszcze.

Sekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Romańczuk:

Ja tu mogę powiedzieć tylko w ten sposób, że prezydencja zazwyczaj pytania na Radę przedstawia na tydzień przed posiedzeniem Rady, w związku z tym dzisiaj nie znamy tych pytań. Cóż mogę więcej powiedzieć?

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

To może ja poproszę stronę rządową o udzielenie informacji o odpowiedziach na piśmie.

Sekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Romańczuk:

Taka informacja zostanie udzielona.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Czy jeszcze ktoś chce zabrać głos? Nie widzę. Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (15 października 2018 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1370/2013 określające środki dotyczące ustalania niektórych dopłat i refundacji związanych ze wspólną organizacją rynków produktów rolnych w odniesieniu do obowiązującego ograniczenia ilościowego na zakup odtłuszczonego mleka w proszku (COM(2018) 533 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd jest reprezentowany również przez pana ministra Tadeusza Romańczuka, sekretarza stanu w MRiRW. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Romańczuk:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, jednym z podstawowych mechanizmów interwencji na rynku mleka i przetworów mlecznych w ramach wspólnej polityki rolnej jest skup odtłuszczonego mleka w proszku na zapasy publiczne. Zgodnie z ogólną zasadą jest on prowadzony co roku, od 1 marca do 30 września. Ilość roczna to 109 tys. ton. Dokonuje się tego automatycznie po stałej, z góry ustalonej cenie, tj. 169,8 euro za 100 kg. Po osiągnięciu powyższego pułapu ilościowego interwencja publiczna jest kontynuowana do końca okresu interwencyjnego, jednakże wyłącznie w formie procedury przetargowej. W drugim wypadku to Komisja wraz z państwami członkowskimi ustala minimalną cenę zakupu odtłuszczonego mleka w proszku na podstawie otrzymanych ofert. W wyniku niskich cen zbytu odtłuszczonego mleka w proszku w UE w latach 2016 i 2017 w magazynach interwencyjnych zgromadzono blisko 400 tys. ton mleka w proszku. Takiej ilości jeszcze w ramach wspólnej polityki rolnej nigdy nie było. To bardzo dużo. Ilość ta odpowiadała jednej trzeciej wielkości całego światowego handlu odtłuszczonego mlekiem w proszku w pierwszej połowie 2017 r. Istnienie tak znacznych zapasów stanowi bardzo duże obciążenie dla rynku, wpływając na utrzymanie się niskiej ceny. W takiej sytuacji dla unijnego, w tym polskiego, sektora mleczarskiego priorytetem jest doprowadzenie do całkowitego wyprzedania lub znacznego zmniejszenia nagromadzonych zapasów. Aby te działania nie były bezprzedmiotowe, należy czasowo wstrzymać się z realizacją zakupów na cele interwencyjne w podstawowej cenie, by nie doprowadzić do dalszego zwiększania zapasów, potencjalnie o dalsze 109 tys. ton.

Dlatego Polska popiera przedłożoną propozycję legislacyjną na 2019 r. Przedmiotowy projekt rozporządzenia został skonsultowany z przedstawicielami branży mleczarskiej w Polsce. Cała branża – chcę podkreślić – poparła rozwiązanie zaproponowane przez Komisję Europejską. Wskazywano jednocześnie, że przepis powinien obowiązywać jedynie do czasu upłynięcia zapasów interwencyjnych odtłuszczonego mleka w proszku, gdyż całkowita rezygnacja z interwencji po stałej cenie i utrzymanie wyłącznie formuły przetargowej stanowiłoby ograniczenie istniejącego skupu interwencyjnego i mogłoby spowodować spadek cen zbytu dla odtłuszczonego mleka w proszku.

Chcę tylko dodać, panie przewodniczący, że ta unijna procedura umniejszenia, wyprzedawania mleka w proszku się dokonuje. Na dzisiaj, o ile mi wiadomo, owa kwota 400 tys. ton jest pomniejszona mniej więcej o 150–160 tys. Mówię „mniej więcej”, bo co dwa tygodnie w tej chwili jest ogłaszany przetarg i jakieś ilości mleka w proszku są sprzedawane po cenach rynkowych zaproponowanych przez firmy kupujące. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan minister Krzysztof Jurgiel. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, rzeczywiście problem jest od kilku lat i to stanowisko, które rząd przygotował, generalnie jest dobre, bo innego wyjścia na tym etapie nie ma, tak że Komisja powinna tutaj pozytywnie zaopiniować. Rzeczywiście należy sukcesywnie wycofywać mleko z magazynów interwencyjnych, co przyczyni się do ustabilizowania rynku zarówno w UE, jak i na świecie, a to zapobiegnie całkowitemu przeterminowaniu mleka. Należałoby rozważyć, taka propozycja, czy można ewentualnie podzielić OMP znajdujące się w magazynach na starsze, czyli na przykład ponad półtora roku, i świeże, i ustalić dla nich odrębne minimalne ceny sprzedaży. To taki postulat do zgłoszenia.

Jeżeli na zapasach będzie pozostawać stare OMP, którego okres przydatności do spożycia dawno minął, dodatkowo trzeba będzie rozważyć koszty utylizacji tego mleka, skoro ono już nie nadaje się do użycia. Warto się zastanowić również nad przekazaniem części OMP na cele charytatywne, na przykład na potrzeby uchodźców czy głodujących dzieci w krajach dotkniętych konfliktami. W stanowisku rządu jest dobry pomysł, żeby się starać o dopłaty do OMP na pasze, bo to też rozwiązywałoby jakiś problem.

Uważam, że należałoby zaproponować Komisji Europejskiej, by w związku z tragedią, jaka dotknęła Indonezję, przekazać w ramach pomocy humanitarnej mleko w proszku.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Przepraszam, panie ministrze. Wysoka Komisjo, bardzo proszę o zachowanie ciszy. To mleko jest naprawdę bardzo ważnym tematem. Proszę to zrozumieć.

Poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Tutaj też jest wniosek do rozważenia przy stanowisku, żeby zaproponować Komisji Europejskiej, by w związku z tragedią, jaka dotknęła Indonezję, przekazać w ramach pomocy humanitarnej mleko w proszku, które znajduje się w magazynach interwencyjnych z maksymalnie rocznym okresem przechowywania. To pozwoli na wsparcie humanitarne i pomoc dla jednego z największych polskich odbiorców w tej części świata, a jednocześnie zdejmie z rynku znaczną część produktu, którego cena jest dziś niższa od cen zakupów interwencyjnych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Czy pan minister chciałby się jeszcze odnieść? Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Romańczuk:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeżeli chodzi o te postulaty, to mleko w proszku, które znajduje się w magazynach unijnych, ma w tej chwili datę wyprzedawczy czerwiec 2016 r. To mleko ma przydatność do spożycia określoną na dwadzieścia cztery miesiące, w związku z tym minął termin przydatności do spożycia. Jeżeli więc chodzi o cele humanitarne, to tutaj nie ma mowy o tym, aby ktokolwiek wyraził zgodę. Ono jest sprzedawane, oczywiście, można je spożywać na pasze, bo ono w momencie produkcji miało bardzo wysokie standardy. Jest o podwyższonych standardach, więc może być przetrzymywane w magazynach powyżej dwóch lat, i tak się w tej chwili dzieje. Tak jak powiedziałem, takich zapasów UE nie nagromadziła nigdy. To był błąd, tak to dzisiaj określam. Zresztą w rozmowach z komisarzem Hoganem też wskazywaliśmy i dwa lata temu wskazywaliśmy, aby właśnie wtedy na cele humanitarne przekazać. Ale Komisja Europejska nie podjęła takiej decyzji i dzisiaj cały rynek unijny mleka w proszku

ma problem. Bo chcę powiedzieć, że mleko, które było kupowane przez UE w ramach interwencji, kosztowało właśnie 1690 euro za 100 kg, a dzisiaj jest sprzedawane po 1200, po 1150, po 1300. Jest to więc niższa cena. Unia w tej chwili nie reguluje tego rynku, ale dereguluje. Tak się stało. Oczywiście propozycja Komisji Europejskiej wspólnej polityki rolnej, jeżeli chodzi o mleko w proszku, idzie w dobrym kierunku, aby pozbyć się tego mleka w ofertach, w przetargach, i to się czyni. Myślę, że przed nami 2018 i 2019 rok. Cały 2019 rok Unia będzie się jeszcze pozbywać tego mleka. Należy sobie tylko wspólnie życzyć, by w którymś momencie magazyny zostały puste, żeby można było interwencyjnie uruchomić w razie zajścia takiej potrzeby, bo rzeczywiście białko w mleku, czyli to, co się sproszkuje z mleka, dziś ma najniższą cenę od 20 lat. Taka jest sytuacja, dlatego że firmy handlujące ciągle mogą kupić to mleko po tak zwanym terminie przydatności, ale naprawdę ma ono swoją wartość i myślę, że używane jest w celach paszowych, bo substytutem mleka w proszku jest serwatka w proszku i ona jest znacznie tańsza. Ale na pewno lepszym komponentem paszy jest mleko w proszku kupione po niższej cenie. Tak na dzisiaj wygląda sytuacja. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Jeżeli nie ma zgłoszeń, chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 8 ust. 2 ustawy dokument o sygnaturze COM(2018) 533 – wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Na tym zamykam...

Poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Mówiłem o Indonezji, żeby dodać, żeby to zaproponowali na posiedzeniu. Nie problem to dopisać.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Romańczuk:

Mogę tylko odpowiedzieć, że to mleko przekroczyło termin przydatności do spożycia. Jako pasza tak, ale proszę zauważyć, że co dwa tygodnie odbywa się przetarg i jakies ilości schodzą. Życzymy sobie, żeby tak było, żeby brały firmy, które są w stanie wywieźć to mleko poza UE. Tak to określe.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

To ja, Wysoka Komisjo, powtórzę. Komisja podzieliła stanowisko rządu po informacji pana ministra. Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Ścisłjsza współpraca w zakresie przeciwdziałania chorobom zwalczanym drogą szczepień (COM(2018) 245 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd jest reprezentowany przez pana Jarosława Pinkasa, głównego inspektora sanitarnego. Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska.

Główny inspektor sanitarny Jarosław Pinkas:

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Polska popiera treść niniejszego komunikatu w całości. Popiera zrównoważenie polityki szczepień w UE, zwłaszcza w zakresie ujednoczenia kalendarzy szczepień, tworzenia jednolitych form nadzoru nad realizacją szczepień, między innymi poprzez ujednoczenie kart uodpornienia i wymianę danych o przeprowadzonych szczepieniach, szczególnie w kontekście migracji ludności wewnątrz UE, jak i spoza niej. Polska nie zgłasza zastrzeżeń do zacieśnienia współpracy i zwiększenia koordynacji między państwami UE w zakresie zwiększenia podaży szczepionek z uwzględnieniem stosowania jednolitych zamówień szczepionek realizowanych wspólnie przez kilka państw, a także utrzymywania zapasów szczepionek w ilościach umożliwiających przeprowadzenie szczepień w sytuacjach wyjątkowych, związanych z epidemiami, jak również przekazywanie tych szczepionek z zapasów między innymi państwom członkowskim. Popiera utworzenie wirtualnej hurtowni danych dotyczących wielkości zapotrzebowanych oraz

posiadanych zapasów szczepionek, które umożliwiałyby państwom członkowskim i UE identyfikację dostępnych zapasów szczepionek w przypadku epidemii lub poważnych niedoborów oraz wzajemną wymianę posiadanych nadwyżek. Popiera również stworzenie koalicji na rzecz szczepień, które zrzeszałyby przedstawiciele stowarzyszeń sektora opieki zdrowotnej i odpowiednich stowarzyszeń studentów, aby zaangażowali się oni w zwiększenie stanu zaszczepienia w Europie.

Polska popiera określenie ujednoczonych kryteriów gromadzenia i publikowania danych statystycznych dotyczących szczepień szczególnie wiarygodnych i porównywalnych danych. Popiera także lepszą koordynację podejmowanych działań. Popiera również potrzebę nasilenia działań komunikacyjnych i zwiększających poziom wiedzy na temat korzyści płynących ze szczepień i zacieśnienia w tym zakresie współpracy z podmiotami międzynarodowymi wskazanymi w komunikacie. Polska popiera rekomendację Komisji mającą na celu wsparcie badań naukowych nad innowacyjnymi szczepionkami, badań klinicznych tych szczepionek dla oceny ich skuteczności i bezpieczeństwa stosowania oraz wdrażania masowej produkcji tych szczepionek, a także ściślejszej współpracy władz publicznych zajmujących się polityką lekową z wytwórcami szczepionek. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Kazimierz Matuszny. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Kazimierz Matuszny (PiS):

Panowie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, to, że ze szczepieniami mamy problem, to dzisiaj widać na sali plenarnej czy będzie widać wieczorem, będziemy mieli pierwsze czytanie obywatelskiego projektu, w którym de facto wnioskodawcy proponują, aby znieść szczepienia obowiązkowe. Jest więc w Polsce duża debata. Można powiedzieć, że czasami nawet pojawia się taka religia antyszczepieniowa z jednej strony, ale z drugiej też mamy do czynienia z ludźmi, którzy skupieni są w tym środowisku, w tej inicjatywie obywatelskiej, którzy otarli się o negatywne doświadczenia szczepień, czyli szczególnie dotyczy to niemowlaków, jak się pojawi jakieś powikłanie, jakieś problemy. W tym sensie komunikat UE, który określa działania, które porządkują problem szczepień, jak najbardziej, uważam, powinien być przez nas poparty.

Cieszy też to, że rząd w swoim stanowisku bez zastrzeżeń zgadza się ze wszystkimi punktami. Wprawdzie pan minister wymieniał pewne obszary literalnie, ale rozumiem, że konkluzja jest taka, że popieramy cały dokument. Przy czym chciałbym zwrócić uwagę na dwa tematy. Już nie chcąc wchodzić w szczegółową dyskusję na temat szczepień w ogóle, bo ten temat będzie omawiany na sali plenarnej, to są dwie kwestie, które, jeżeli mamy obronić szczepienia obowiązkowych, o tym pan minister wspominał, jest niezbędna statystyka, ale nie ta, która mówi o tym, ile szczepień wykonujemy, jakie są wzrosty czy spadki osób, które chcą się szczepić, tylko ta, która pokazuje skuteczność szczepień w pewnym obszarze – czyli co dają, ewentualnie czy się pojawiają powikłania i jaka jest statystyka. Jak to się ma do przeciętnego Kowalskiego, który szczepienie traktuje jak wsiąść do samochodu i jechać. Ryzyko, że coś się stanie, jest takie samo, jak kiedy wsiadam do samochodu. Jest taka sytuacja i podkreślam, że to dotyczy głównie niemowlaków. To jest jedna kwestia.

Druga – jeżeli już coś się stanie, to uważam, że powinna być jakaś forma odszkodowawcza po stronie państwa. Jeżeli przymuszamy, to jednak jakąś szczególną opieką należałoby otoczyć te osoby, które na skutek szczepień dostały uszczerbku na zdrowiu, a z tego co wiem, statystycznie nie byłby to wielki problem finansowy. Mam nadzieję, że to wpłynie pozytywnie chociażby na kalendarz szczepień, na jakość szczepionek. Mam nadzieję, że to wszystko doprowadzi do tego, że kwestie szczepień dzięki współpracy z państwami członkowskimi również w Polsce zostaną uporządkowane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chce się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu? Bardzo proszę, pani przewodnicząca Pomaska.

Posel Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Panie ministrze, bardzo mnie cieszy tak jednoznaczne stanowisko rządu, przynajmniej dzisiaj na Komisji, w sprawie szczepionek i ruchów antyszczepionkowych. Natomiast chcę zapytać, czy jednak nie jest pewnym problemem i nie wymaga dodatkowych działań... Wiem, że pan jest zwolennikiem szczepień w ogóle, zwłaszcza dzieci, znamy pana publiczne wypowiedzi w tej sprawie, natomiast w gronie rządu nie zawsze tak było. Chcę zapytać, czy nadal widzi pan ten problem, czy też on ucichł i już go nie ma. Pamiętamy wypowiedzi wiceministra sprawiedliwości Patryka Jakiego, który wspierał antyszczepionkowców, pamiętamy wypowiedź, jeśli dobrze pamiętam, niektórych ministrów, może nie wprost, ale takie siejące ziarno wątpliwości co do konieczności szczepień dzieci. Pamiętamy też materiał w telewizji publicznej sprzed dwóch lat, który propagował ruch antyszczepionkowców. Zwracali na to uwagę lekarze. Rozumiem, że dzisiaj stanowisko jest jasne, ale chciałam zapytać, czy to miało jakiś wpływ na wzrost rodziców, którzy decydują się nie szczepić dzieci. Bo niestety widzę problem, wszyscy go widzimy, powiększającego się odsetka dzieci nieszczepionych. To naraża też inne dzieci, które z innych względów nie mogą być szczepione, i naraża na ryzyko epidemii. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Dziękuję bardzo. O głos prosił jeszcze pan poseł Michał Wojtkiewicz. Bardzo proszę. Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos? Jeżeli nie, to dziękuję bardzo.

Posel Michał Wojtkiewicz (PiS):

Panie ministrze, jeżeli można, chciałbym się dowiedzieć, jaki jest procent – czy były przeprowadzone badania – przypadków, że na skutek szczepienia właśnie niemowlaków, dzieci, nastąpiło zachwianie organizmu? Bo dostaję teraz na pocztę wiele mejli o tematyce antyszczepieniowej. Podawane są te przykłady. Skoro tak się dzieje, to czy są wiarygodne badania, szczegółowe, i czy to można w jakiś sposób segregować? Bo jeżeli to jest, założymy, jakiś bardzo przypadkowy odsetek, to każdy może zapaść na różnego rodzaju choroby, ale jeżeli to wskazuje, że to jest na skutek szczepienia i różnych komponentów, składników tych szczepionek, o których jest podawane, że są niekorzystne, to inna sprawa. Dzisiaj pan doktor Ostrowski o 17.30 będzie mówił na ten temat. Zapraszam również pana ministra na posiedzenie Sejmu.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Pan minister, jak rozumiem, jeszcze chce się wypowiedzieć.

Główny inspektor sanitarny Jarosław Pinkas:

Bardzo dziękuję za pytanie, szczególnie dziękuję za pytanie pani poseł Pomaskiej. Pani poseł, dzisiaj będę przedstawiał stanowisko rządu w sprawie obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. To stanowisko jest niezwykle jednoznaczne. My w Polsce odnieśliśmy przez 60 lat ogromny sukces. Nie mamy wielu chorób, które ewidentnie związane były z epidemiami, z wirusami, które mieliśmy w populacji. Nie mamy tych chorób w tej chwili. Nasze prawodawstwo jest, być może, restrykcyjne, ale w dobrym tego słowa znaczeniu. Ono doprowadziło do sytuacji, że ten komunikat, o którym mówimy dzisiaj, to jest komunikat skierowany do innych krajów, żeby poszły polską drogą, żeby szczepienia były realizowane w sposób – w dobrym tego słowa znaczeniu – ortodoksyjny. Żebyśmy także wymagali od naszych obywateli, żeby nie było odejścia od obligatoryjności szczepień. W tej chwili w krajach, które miały pewnego rodzaju dowolność, bo ona zawsze była tylko pewnego rodzaju dowolnością, to te kraje patrzą na Polskę i będą próbowały wdrażać właśnie obligatoryjność. To jest związane przede wszystkim z migracją, ale także z tym, że szczególnie w mediach społecznościowych pojawiły się ruchy antyszczepionkowe. One w żaden sposób nie były generowane przez polityków. One były generowane przez wirtualny świat, w jakim znaleźli się w tej chwili ludzie, którzy znakomicie się w nim czują, którzy uważają, że można pozyskiwać z niego wiedzę, ale tak naprawdę pozyskują parawiedzę. Jest to także wielki problem zachwiania autorytetów. Kiedyś szło się do lekarza i miało się pełne zaufanie, że lekarz poradzi, zaszczepi i właściwie

nie ma wątpliwości, że idzie się wyłącznie w celu uzyskania dobrych intencji i prawdziwej wiedzy. W tej chwili tak nie jest. Mamy wiele do zrobienia wspólnie i mam głębokie przekonanie, że stanowisko rządu, które będę przedstawiał, będzie stanowiskiem całej Wysokiej Izby i wszystkich obywateli, którzy zdają sobie sprawę, że tego typu działania ludzi, którzy, myślę, że trochę pobłądzili właśnie w internecie, nie potrafiąc się skupić na właściwych materiałach, na właściwych informacjach, nie potrafią czytać czy też w istotny sposób implementować prawdziwych danych naukowych, sprowadzają na nas wielkie zagrożenie.

Jeżeli chodzi o pytanie pana posła, to oczywiście mamy przyzwoite dane, tak to nazwijmy. Te dane za każdym razem mogą być w jakiejś mierze zafałszowane, dlatego że dość nieprecyzyjne jest określenie samego NOP. Myślę, że należy nad tym pracować, ale chcę państwu jednoznacznie powiedzieć, że nie było w Polsce przypadku zgonu z powodu szczepień ochronnych. Mamy rocznie około 2300 przypadków lekkich niepożądanych odczynów poszczepiennych, około 300 to są przypadki, które można nazwać średnio ciężkimi. Poważnymi, tak to nazwijmy, bo tak to właściwie w nomenklaturze funkcjonuje. Ale to jest nomenklatura naszego kraju i ona wymaga za każdym razem istotnego pogłębienia przede wszystkim przez naukowców. Zajmuje się tym w tej chwili – i zawsze się tym zajmował – Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, gdzie są specjaliści, wyspecjalizowane zakłady, szczególnie zakład epidemiologii, który potrafi bardzo szybko reagować, analizować, wysyłać informację, że gdzieś może zaistnieć jakieś zagrożenie.

Na miliony szczepień liczba NOP jest znikoma. Chcę państwu jednoznacznie powiedzieć, że nie ma lepiej sprawdzonej procedury, nie ma procedury bardziej efektywnej niż szczepienie. To, że jesteśmy 38-milionowym krajem, krajem wolnym od epidemii i krajem, w którym można bezpiecznie żyć, jest związane właśnie ze szczepieniami. Pewnie drugim elementem jest również dostęp do wody, do bezpiecznej żywności. Wszystko to w Polsce mamy. Jesteśmy szczęśliwym krajem i mam nadzieję, że nikt tej naszej szczęśliwości nie zachwieje. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2018) 245 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Wysoka Komisjo, zrobimy chwilę przerwy. Pan minister dojedzie na pkt IV i V. Myślę, że za pięć minut powinien dojechać. Ogłaszam pięć minut przerwy.

Po przerwie:

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Wznawiam posiedzenie Komisji. Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Droga do zautomatyzowanej mobilności. Strategia UE na rzecz mobilności w przyszłości (COM(2018) 283 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Marka Chodkiewicza, podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska rządu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Marek Chodkiewicz:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowna Komisjo, chcę jeszcze raz bardzo przeprosić, ale obowiązki w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów trochę mnie zatrzymały. Starałem się, jak mogłem, ale stąd ta dezorganizacja pracy Komisji. Jeszcze raz bardzo przepraszam.

Jeżeli chodzi o sprawę komunikatu Komisji do PE i Rady w sprawie zautomatyzowanej mobilności, to chciałbym powiedzieć, że rząd wyraża akceptację dla podejmowanych przez UE aktywnych działań na rzecz wdrażania automatyzacji transportu drogowego,

wskazując jednocześnie, jakie warunki muszą zostać spełnione, aby ten proces był efektywny.

Z uwagi na znaczną liczbę interesariuszy i różnice w tempie wdrażania w poszczególnych regionach UE konieczne jest zachowanie powolnego, ewolucyjnego tempa wdrażania zmian w poszczególnych regionach. Istotne jest, aby dopuszczano do użytkowania tylko dobrze zweryfikowane technologie, które zapewnią elastyczność i bezpieczeństwo ich stosowania. Unia Europejska musi wypracować odpowiednie ramy prawne, zapewniające niezbędny dostęp do publicznych i prywatnych danych generowanych w związku z obsługą systemów automatyzujących transport, a także umożliwienie ich ponownego wykorzystywania i wymiany. Przy tym niezmiernie ważne jest jednoczesne utrzymanie wysokiego poziomu ochrony danych osobowych w trakcie eksploatacji systemów. Kluczowe znaczenie ma zapewnienie pełnej dostępności infrastruktury telekomunikacyjnej – mobilnej sieci 5G oraz sieci światłowodowej jako sieci dosyłowej. Dlatego potrzebne jest zapewnienie synergii działania branży transportowej i branży telekomunikacji na terenie całej UE.

Szczególną uwagę przy realizacji strategii należy zwrócić na uzgodnienie w ramach całej UE jasnych przepisów w obszarze ruchu drogowego, proces homologacji pojazdów, z uwzględnieniem konieczności opracowania jednolitych na skalę UE wymagań technicznych i homologacyjnych dla pojazdów zwanych umownie CAD, i ubezpieczenia drogowe. Wdrażanie technologii połączonego i zautomatyzowanego prowadzenia *Connected and Automated Driving* w Polsce związane jest między innymi z koniecznością: określenia zakresu dostosowania infrastruktury drogowej do wymagań pojazdów autonomicznych, zapewnienia właściwej edukacji kierowców i innych użytkowników dróg, zapewnienia akceptacji społecznej dla nowych technologii, zapewnienia niezbędnej infrastruktury telekomunikacyjnej na drogach publicznych.

Podsumowując, chcę jeszcze podkreślić, że niezależnie od zidentyfikowanych zagrożeń związanych z wdrażaniem automatyzacji rząd przyjmuje proaktywną postawę w tym obszarze. Bierzemy udział w realizacji zadań zaplanowanych na poziomie UE, wspólnie przez ministra transportu i ministra informatyzacji. Ich decyzje były przedstawione w deklaracji amsterdamskiej z 2016 r., a także w planie działań na rzecz CAD i liście intencyjnym w sprawie testów transgranicznych z roku 2017. Konkretyzacja tych decyzji następuje w ramach prac grup roboczych Komisji Europejskiej. Aktualnie przy pomocy ekspertów państw członkowskich jest opracowywane rozporządzenie wykonawcze do dyrektywy inteligentnych systemów transportowych, odnoszące się do tak zwanych współpracujących inteligentnych systemów transportowych.

Na poziomie krajowym realizacja zadań związanych z cyfryzacją transportu zaplanowana została w strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju, która zakłada zapewnienie odpowiedniego nasycenia systemu transportowego w Polsce usługami cyfrowymi. Wskazuje krajowy system zarządzania ruchem jako jeden z projektów strategicznych, a także strategię zrównoważonego rozwoju transportu. Cyfryzacja jest elementem wszystkich sześciu kierunków interwencji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Piotr Cieśliński. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Piotr Cieśliński (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie ministrze, szanowna Komisjo, przedmiotowy dokument dotyczący perspektywy rozwoju autonomicznych pojazdów w transporcie osobowym i towarowym przedstawia jednocześnie szeroki obszar działań niezbędnych dla przygotowania się UE na wyzwania związane z upowszechnieniem się pojazdów autonomicznych na europejskich drogach, co zbliża się do nas niewątpliwie wielkimi krokami.

Proponowane kierunki działań, które wymienię pokrótce, to: wzmocnienie obszaru europejskiego w dziedzinie technologii i infrastruktury dla mobilności zautomatyzowanej, przygotowanie rynku wewnętrznego na upowszechnienie się zautomatyzowanej mobilności, szczególnie w zakresie podjęcia prac nad nowym modelem certyfikacji bezpieczeństwa pojazdów zautomatyzowanych, wspieranie łączności pojazdów na potrzeby

automatyzacji oraz zapewnienie cyberbezpieczeństwa, ochrony danych i dostępu do danych, ocena wpływu mobilności zautomatyzowanej na społeczeństwo i gospodarkę.

Komunikat ten jest elementem składowym trzeciej inicjatywy legislacji strategii „Europa w ruchu”. Poprzednią, dotyczącą homologacji, również miałem okazję i przyjemność omawiać. Inicjatywa ta ma na celu osiągnięcie bezpieczniejszej i bardziej dostępnej mobilności w Europie, bardziej konkurencyjnego przemysłu europejskiego, większego bezpieczeństwa europejskich miejsc pracy oraz większej ekologiczności oraz dostosowania się do konieczności przeciwdziałania zmianie klimatu, a więc nic innego, tylko same plusy. Warto zauważyć, że standardy europejskie są wzorem dla właściwie chyba całego świata, łącznie ze Stanami Zjednoczonymi na czele. Europa rzeczywiście ma tu ambicje, aby być liderem, jeśli chodzi o mobilność.

Należy też zaznaczyć, że przedstawiony komunikat Komisji jest wielopłaszczyznowym dokumentem o charakterze programowym i organizacyjnym i nie ma potrzeby rozpatrywania go w kontekście przepisów krajowych. To samo dotyczy ewentualnych skutków społeczno-ekonomicznych. Zarówno w stanowisku rządu, jak i opinii BAS podkreśla się nieuchronność zmian opisanych w komunikacie, z jednoczesnym zaznaczeniem potrzeby realizacji jego założeń w sposób ewolucyjny, uwzględniający zrównoważoną transformację w przemyśle i zatrudnieniu, co też niewątpliwie przełożyłoby się na wzrost gospodarczy całej UE. Dlatego dzieląc powyższe, proponuję przyjąć do wiadomości przedmiotowy dokument, albowiem naszym celem, celem UE jest, aby Europa stała się światowym liderem we wdrażaniu połączonej i zautomatyzowanej mobilności. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś chce się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2018) 283 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Przechodzimy do pkt V, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europa w ruchu”. Zrównoważona mobilność dla Europy: bezpieczna, połączona i ekologiczna (COM(2018) 293 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd jest również reprezentowany przez pana ministra Marka Chodkiewicza, podsekretarza stanu w MI. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MI Marek Chodkiewicz:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, w dniu 17 maja 2018 r. Komisja Europejska opublikowała trzecią, a zarazem ostatnią część tak zwanego pakietu mobilności. Trzecia część pakietu mobilności pod nazwą „Europa w ruchu” stanowi realizację nowej strategii dotyczącej polityki przemysłowej z września 2017 r. oraz została opracowana w celu uzupełnienia procesu umożliwiania Europie czerpania pełnych korzyści z modernizacji mobilności.

Będący przedmiotem dzisiejszego posiedzenia komunikat Komisji do PE, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europa w ruchu”, zrównoważona, bezpieczna, połączona i ekologiczna, jest jednym z dokumentów opublikowanych w ramach wyżej wymienionego trzeciego pakietu mobilności zapowiadającym i prezentującym zidentyfikowane wyzwania w obszarze transportu i mobilności, ale również środowiska energii oraz przemysłu.

Projekt stanowiska rządu odnoszący się do propozycji Komisji Europejskiej został przygotowany i przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 19 lipca 2018 r. Rząd RP kierunkowo popiera realizację postulatów określonych w trzeciej części pakietu mobilności, zmierzających do bezpiecznej, bardziej dostępnej mobilności europejskiej, zwiększenia konkurencyjności przemysłu europejskiego oraz bezpieczniejszych, bardziej

ekologicznych oraz lepiej dostosowanych do konieczności przeciwdziałania zmianom klimatu europejskich miejsc pracy.

Rząd RP zgadza się z oceną Komisji Europejskiej, że poprawa bezpieczeństwa odgrywa kluczową rolę w systemie transportowym. Rząd RP kierunkowo popiera inicjatywy Komisji Europejskiej zmierzające do zmniejszenia liczby ofiar śmiertelnych i ciężko rannych na drogach UE, poprawy poziomu bezpieczeństwa infrastruktury drogowej, jak również inicjatywę dotyczącą aktualizacji etykietowania opon.

Jednakże w ocenie rządu RP kilka elementów związanych z propozycjami Komisji Europejskiej w tym obszarze wymaga doprecyzowania. Inicjatywa Komisji Europejskiej zmierza do znacznego rozszerzenia zakresu poza transeuropejską sieć transportową, tzw. TNT, co wiąże się z jednoczesnym rozszerzeniem katalogu podmiotów, które będą zobligowane do stosowania procedur w niej określonych, między innymi w zakresie kontroli bezpieczeństwa ruchu drogowego, przeprowadzania audytów bezpieczeństwa ruchu drogowego. W szczególności w trakcie negocjacji inicjatywy należy dołożyć starań, aby uniknąć definiowania sieci dróg głównych na podstawie map przygotowanych w ramach projektu *EuroRegionalMap*, z uwagi na fakt, że mapy te są produktem płatnym, a więc niedostępnym od ręki dla wszystkich podmiotów i mieszkańców UE.

Zdaniem rządu RP niektóre propozycje wymagają pogłębionych analiz, w szczególności inicjatywa, która w zamierzeniu Komisji Europejskiej ma na celu uproszczenie procedur dotyczących udzielania pozwoleń, zamówień publicznych i innych procedur administracyjnych. W opinii rządu RP należy podejmować działania, aby niwelować ewentualne skutki proponowanych rozwiązań na tempo inwestycji w Polsce, w tym inwestycji drogowych i kolejowych.

Rząd RP kierunkowo popiera inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą redukcji emisji CO₂ z ciężkich pojazdów drogowych. W ocenie rządu RP wprowadzane rozwiązania powinny przyczynić się nie tylko do redukcji emisji gazów cieplarnianych, ale również zanieczyszczeń powietrza, a także do wypełnienia zobowiązań podjętych na szczeblu krajowym oraz międzynarodowym.

W odniesieniu do produkcji i rozwoju baterii rząd RP podziela ocenę Komisji Europejskiej, że jest to strategiczny cel dla Europy w kontekście przejścia na czystą energię dla transportu i stanowi kluczowy element konkurencyjności jej sektora motoryzacyjnego. Rząd RP jest gotowy do współpracy na rzecz rozwoju technologii magazynowania energii i budowy w Europie silnej branży produkcji baterii do pojazdów elektrycznych. Polski rząd stoi na stanowisku, że upowszechnienie elektrycznego transportu w UE wymaga zarówno dalszych działań o charakterze legislacyjnym, jak i konsekwentnego zacieśnienia międzynarodowej współpracy gospodarczej pomiędzy państwami członkowskimi UE.

Rząd RP kierunkowo popiera rozwiązania zaproponowane przez Komisję Europejską dotyczące ujednoczenia elektronicznej wymiany dokumentów oraz zmniejszenia obciążeń administracyjnych i kosztów funkcjonowania przedsiębiorstw. Odnosząc się do kwestii technologii cyfrowych w sektorze mobilności, rząd RP podziela pogląd Komisji Europejskiej, że Europa musi być gotowa na rewolucję związaną z pojawianiem się zautomatyzowanych i połączonych pojazdów na rynku.

Podsumowując, działania zaproponowane przez Komisję Europejską w trzeciej części pakietu mobilności są w przeważającej mierze zgodne z dotychczasowym kierunkiem działań rządu RP. Należy jednak zwrócić uwagę, że część propozycji Komisji Europejskiej budzi wątpliwości i wymaga dalszych analiz, w szczególności inicjatywa Komisji Europejskiej dotycząca usprawnienia wdrożenia transeuropejskiej bazowej sieci transportowej. Pomimo zakładanego celu, jakim jest uproszczenie procedur dotyczących udzielania pozwoleń, zamówień publicznych i innych procedur administracyjnych, w opinii rządu RP może ona jednak skutkować negatywnym wpływem na tempo przygotowania wyżej wymienionych inwestycji, szczególnie inwestycji drogowych i kolejowych.

W związku z powyższym istotny jest aktywny udział Polski w procesie zmian mobilności europejskiej, która obecnie jest w punkcie zwrotnym, tak aby wpływały one korzystnie na polski sektor transportu, energii, środowiska, jak również na przemysł, przy jednoczesnym niwelowaniu wszelkich potencjalnie negatywnych skutków już na etapie prac legislacyjnych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest również pan poseł Piotr Cieśliński. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Piotr Cieśliński (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie ministrze, Wysoka Komisjo, tak jak pan minister raczył zauważyć, analizowany komunikat dotyczy bardzo istotnej trzeciej części pakietu mobilności „Europa w ruchu”, którego celem jest zapewnienie bezpieczniejszej i bardziej dostępnej mobilności w Europie, która u nas raczkuje, ale tak jak wspominałem we wcześniejszym dokumencie, który się niejako zazębia z tym i wzajemnie uzupełnia, zbliża się do nas wielkimi krokami, bardziej konkurencyjnego przemysłu europejskiego, większego bezpieczeństwa europejskich miejsc pracy oraz bardziej ekologicznej mobilności. Pierwszy i drugi pakiet inicjatyw legislacyjnych został przedstawiony w maju i listopadzie 2017 r. Ostatni, trzeci pakiet propozycji legislacyjnych przedłożony został w maju br.

W dokumencie zwraca się uwagę przede wszystkim na następujące zagadnienia, mianowicie konieczność zdecydowanego zmniejszenia liczby ofiar w wypadkach drogowych z docelową opcją zero w perspektywie 2050 r., czy też jak kto woli, często się spotyka określenie wizji zero, czyli braku ofiar śmiertelnych na drogach europejskich do 2050 r. Jest to dość ambitny plan i projekt, ale niewykluczone, że możliwy do zrealizowania i bardzo istotny z punktu widzenia społecznego. Warto też zaznaczyć, że w 94% przyczyną wypadków jest błąd człowieka, więc ta automatyzacja, jeśli będzie miała miejsce, to z całą pewnością przychyli się do mniejszej, a miejmy nadzieję, że zerowej śmiertelności na polskich drogach, i europejskich oczywiście. Promowanie transportu bezmisyjnego musi się wiązać z przyjęciem rozwiązań prawnych i organizacyjnych. W dążeniu do bezpieczeństwa na drogach konieczne jest stworzenie warunków dla wdrożenia zaawansowanych systemów bezpieczeństwa w pojazdach. Warto zaznaczyć, że to oczywiście musi postępować ewolucyjnie, musi ewoluować i w pierwszych fazach oczywiście odbywać się to wszystko będzie pod kontrolą człowieka, tak aby w każdej kolejnej fazie, a są cztery, dojść do pełnej automatyzacji i poruszania się pojazdu bez kierowcy.

Postęp technologiczny w dziedzinach konstrukcji pojazdów i ich napędów oraz nieunikniony rozwój pojazdów autonomicznych stwarza wyzwania dla działań rynku. Istotną kwestią, którą również pan minister poruszał, rozwoju mobilności jest nowoczesna i bezpieczna infrastruktura, co z kolei wiąże się z potrzebą nowelizacji przepisów dotyczących usprawnienia procedur inwestycyjnych dla projektów na sieci TNT oraz rozszerzenia stosowania procedury zarządzania bezpieczeństwem infrastruktury także w sieciach dróg krajowych i wszystkich nowo budowanych dróg korzystających z finansowego wsparcia UE.

Rozwój elektromobilności i mobilności zautomatyzowanej musi wspierać rozwój europejskiej gospodarki. Tutaj warto też zwrócić uwagę na konkurencyjny ekosystem, że ochrona środowiska ma tu bardzo ważne znaczenie i stworzenie technologii, w których powstaną nowoczesne, nieszkodzące właściwie środowisku baterie, jest rzeczą bardzo istotną. Nowoczesna mobilność wymaga rozwoju systemów łączności pojazd–pojazd czy pojazd–infrastruktura, a także zapewnienia cyberbezpieczeństwa, ochrony danych i dostępu do danych. To się wiąże oczywiście ze stworzeniem sieci 5G, która również w naszym kraju jeszcze jest na początkowym etapie przygotowawczym, ale miejmy nadzieję, że nie będziemy odstawać od Europy i zdążymy na czas. Warto też zauważyć, że powinno się dołożyć wszelkich starań, aby w kwestii ochrony i cyberbezpieczeństwa zabezpieczyć pojazd na przykład przed zdalnym przejęciem, a co w takich przypadkach może się zdarzyć, to już pozostawiam naszej wyobraźni. Z doświadczenia wiemy, nie chcemy mówić o zamachach terrorystycznych, ale to rzeczywiście również mogłoby mieć niestety nierzadko miejsce. Dlatego pomimo że pojazdy autonomiczne rzeczywiście zmienią nasze życie, to nie są jeszcze gotowe do eksploatacji bez nadzoru człowieka i chyba długo tak jeszcze będzie. Z tego co pamiętam, to do 2020 r., jeśli chodzi o kwestie komercyjne, to będzie możliwość użytkowania takich pojazdów, a są też prognozy, które mówią, że rok 2030 to będzie rok, w którym jest szansa, że stanie się to powszechne.

Jak zaznaczyłem na początku, komunikat jest elementem wprowadzającym i uzasadniającym trzecią część inicjatyw legislacyjnych strategii „Europa w ruchu”. Na obecnym etapie nie ma zatem potrzeby rozpatrywania go w kontekście przepisów krajowych. Dotyczy to też skutków społeczno-ekonomicznych, podobnie jak w poprzednim komunikacie. Dlatego podzielając stanowisko BAS i rządu w powyższej sprawie, proponuję przyjąć do wiadomości omawiany komunikat, a to wszystko w dobrej wierze i też w duchu, że rzeczywiście polski plan elektromobilności będzie miał szansę realizacji. Póki co, mówiąc delikatnie, jesteśmy trochę w tyle. Ja oczywiście gorąco kibicuję temu projektowi, ponieważ uważam, że jest to projekt ponad wszelkimi podziałami politycznymi i rzeczywiście powinniśmy w tym kierunku zmierzać. Niemniej jednak zapewnienia pani minister Emilewicz, chociażby mówiące o tym, że w dalszym ciągu jest on możliwy do realizacji i w perspektywie 2025 r. pojawienie się miliona aut na naszych drogach, przypominam, że nie możemy mylić tego z produkcją miliona samochodów elektrycznych, bo akurat z produkcją naszego polskiego samochodu jesteśmy na bakier, projekt jest odnowiony, ale w pierwszej koncepcji upadł zupełnie i karoseria, która została wybrana, już jest historią, ale pomijając te wszystkie aspekty, wierzę, że to, co mówi pani minister Emilewicz, że program będzie realizowany i zakończy się sukcesem, to miód na moje serce. Tak że gorąco kibicuję i akurat w tej kwestii wspieram. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu? Pan poseł Michał Wojtkiewicz, bardzo proszę. Czy jeszcze ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie widzę. Bardzo proszę.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

To się wiąże również z poprzednim punktem, czy jest jakaś wizja, czy rząd ma, czy w ogóle jest jakaś wizja Europy takiego pojazdu, na czym ona będzie polegała? Bo w sferze wizji to jest to zautomatyzowana mobilność, technologia, ale co – że samochód sam się będzie poruszał? Czy jest bliższe określenie, jak to ma wyglądać? Wprowadzie rok 2030 to niby daleko, ale dziesięć lat to jest dosyć krótki okres. A co do silników, to silniki elektryczne i spalinowe to są dwie różne bajki i myślę, że tu Polska rzeczywiście może mieć osiągnięcia, jeśli chodzi o silniki elektryczne, bo to jest zupełnie inna technologia i na innych zasadach współpracuje. Oczywiście przez wiele lat niemieckie silniki elektryczne były najlepsze, ale ten etap, jeśli chodzi o silniki, już się kończy. Dziękuję bardzo. Jeśli jest możliwość, to bardzo bym prosił o odpowiedź.

Poseł Piotr Cieśliński (PO):

Ja nie mówiłem o silnikach elektrycznych, ja mówiłem o karoseriach.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Panie ministrze, czy pan chce się odnieść?

Podsekretarz stanu w MI Marek Chodkiewicz:

Jeżeli można, to bardzo chętnie. Panie przewodniczący, szanowni państwo, w tej chwili MI planuje w tym roku rozpoczęcie bardzo dużego projektu badawczego pt. Geostrateg, który będzie funkcjonował pod nazwą „Polska droga do automatyzacji transportu drogowego”. Jego celem jest zbudowanie merytorycznego zaplecza rządu umożliwiającego podejmowanie decyzji odnośnie do cyfryzacji i zarządzania transportem w oparciu o dobre trendy i rozpoznanie światowych doświadczeń. Dodatkowo planowane jest utworzenie mechanizmów umożliwiających konsolidację i pomoc polskim przedsiębiorstwom planującym podjąć działania oraz wzajemną współpracę w zakresie zagadnień automatycznych pojazdów typu CAD. W wyniku projektu stworzone zostaną warunki weryfikacji nowych technologii i dopuszczania do użytku tylko tych dobrze zweryfikowanych, które zapewnią elastyczność i bezpieczeństwo świadczenia usług pojazdów autonomicznych w zróżnicowanych warunkach polskiej specyfiki.

Proszę państwa, uczestniczymy również w takich projektach, które organizują samorządowcy, mamy podpisany list intencyjny z prezydentem miasta Jaworzna, gdzie w tej chwili 40% pojazdów autobusowych to są pojazdy elektryczne, i właśnie pracuje nad możliwością wprowadzenia w Jaworznie autobusów całkowicie autonomicznych. Bardzo

pilnie przyglądamy się różnym doświadczeniom w technologii. Mamy Instytut Transportu Samochodowego, który bardzo pilnie śledzi wszelkie wydarzenia w tej branży. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2018) 293 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V.

Przystępujemy do spraw bieżących. Kolejne posiedzenie Komisji odbędzie się jutro o godzinie 12.00. Czy ktoś z państwa chce zabrać głos? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt VI. Informuję, że porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.